

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 142

Maribor, Sreda 25. junija 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

V Strbskem Plesu

na Slovaškem, ob romantičnem letoviščarskem jezeru, se odpre danes konferenca zunanjih ministrov držav Male antante, ki bo trajala do 27. t. m. in na kateri se bodo poleg važnih političnih vprašanj obravnavala zlasti tudi važna ekonomska vprašanja, predvsem vprašanje izgradnje gospodarske Male antante. Rumunski zunanji minister je v tem pogledu te dni celo izrekel nado, da se bodo sedaj realizirali načrti, ki se izdelujejo že več let.

Politična javnost cele Evrope se že ce tedne bavi s programom in s kombinacijami o izidu konference. Zlasti imajo veliko povedati italijanski listi, ki pripisujejo konferenci velik politični pomen, predvsem, ker se bodo države Male antante izjasnile na konferenci o Briandovem panevropskem načrtu, pa tudi ker bodo zavzele stališče napram restavraciji Habsburgovcev na Madžarskem in napram od Madžarov še vedno propagirani reviziji trianonske mirovne pogodbe.

Pozornost javnosti se danes sploh ne obrača več na vprašanje o eksistenčni možnosti in obstoja Male antante. To vprašanje je premagano, vključno pesimističnim napovedim mnogih »prijateljev« Male antante, ki so jo že ponovno brezuspešno polagali med politične mrličje. Dejstva so jih poučila drugače in zlasti dejstvo, da je to že 11. konferenca Male antante, časno dokazuje, da Mala antanta ni bila in zlasti danes ni enodnevna tvorba, ampak da je vzrasla iz globoke in npravne potrebe vseh treh komponent in da so danes njeni temelji pravne, politične, gospodarske in mednarodne narave.

Poznani so tudi cilji, metode in sredstva Male antante, zato tudi v tem pogledu ni pričakovati iznenadenj. Interes široke javnosti je radi tega komentiran na vprašanje, kako bo Mala antanta reagirala na položaj v Srednji Evropi in na splošno mednarodno situacijo, kakšno stališče bo zavzela k deloma že gori navedenim konkretnim političnim in mednarodnim dogodkom in s kakšnimi konkretnimi političnimi in gospodarskimi ukrepi bo hotela in mogla sodelovati pri reševanju aktualnih problemov v Srednji Evropi.

Likvidacija reparacijskih vprašanj je nedvomno najvažnejši politični dogodek zadnje dobe. S tem v zvezi je v okviru srednje Evrope tudi likvidacija vseh drugih medsebojnih finančnih obveznosti, ki so izvirale iz mirovnih pogodb, tlasti spor v vprašanju agrarne reforme. Z likvidacijo teh vprašanj se bo naravno bavila tudi konferenca v Strbskem Plesu, s položajem, ki je nastal posled navedene likvidacije ter z nadaljnjim razvojem odnošajev do sosedov, zlasti do Madžarske. Ni dvoma, da se bo vsa ta vprašanja razpravljala v duhu nirojlnosti in stremjenja po konsolidaciji.

Briandov panevropski načrt je po likvidaciji reparacijskega vprašanja nedvomno najvažnejši predmet teoretičnih

Jutri 6 sokolskih vlakov iz Češkoslovaške

PRVI PRIDEJO BAT'OVCI OB 9.13, NATO SOKOLSKI VLAK IZ BRNA OB 10.30 OSTALIH 5 VLAKOV POPOLDNE OD 12.22 DO 15.34.

Na mariborskem kolodvoru že od večeraj popoldne vihrajo na visokih kandelabrih jugoslovanske zastave. Nad peronom je postavljen velik slavolok v pozdrav Sokolom. Mariborski Sokoli se sicer že danes odpeljejo v Beograd, zato pa bo ostalo občinstvo v tem večjem številu prihitelo na kolodvor, da s sokolskim naraščajem pozdravi slovanske Sokole iz inozemstva pri vseh šestih vlakih ob vstopu na jugoslovanska tla.

Kot uvod k sprejemom prispe jutri v četrtek ob 9.13 najprej poseben vlak Bat'ovcev, o katerem poročamo na drugem mestu.

Ob 10.30 pa bo privozil v postajo prvi vlak češkoslovaškega Sokolstva, ki pripelje Sokolice in Sokole iz Morave in Slovaške, kateri niso ubrali poti v Beograd s parnikom po Donavi. Ta vlak bo stal v Mariboru pol ure.

Popoldne sledi nadaljnjih 5 vlakov češkoslovaškega Sokolstva, ki bodo privozili po sledečem voznem redu: ob 12.22 uri, ob 12.47. uri, ob 14.22. uri, ob 14.37. uri in ob 15.34. uri. Vsi vlaki bodo stali na četrtem in petem tiru, kjer je največ

prostora za občinstvo, medtem ko bodo na sprednjih tirih prevažali redni vlaki. Na mariborskem kolodvoru bo jutri popoldne naravnost ogromen promet. Tekom popoldneva bo namreč vozilo preko tega kolodvora 18 osebnih in brzovlakov. Češki vlaki bodo imeli vsi približno pol ure postanka v Mariboru.

Pri vseh vlakih bo igrala godba »Drave«, pa tudi češki Sokoli bodo imeli v vsakem vlaku svojo godbo. Pripeljejo se večinoma že v krojih, članice pa v slavnostnih krojih in tudi narodnih nošah, s katerimi bodo nastopile pri plesu češke »besede« v Beogradu.

Češki vlaki se odpeljejo nocoj iz domovine in sicer trije iz Prage, ter bo praški župi priključeno tudi rusko Sokolstvo. Nadalje peljejo vlaki iz Pardubic, Brna in Čeških Budjevic, kateremu se priključi okrožje iz Plzna.

Mestno občino Prago bosta zastopala namestnik praškega župana, dr. Štula in znani praški socijalni delavec, mestni svetnik dr. Zenkl, oba velika prijatelja Jugoslavije.

Otvoritev konference Male antante

RAZPRAVA O MEDNARODNEM POLITIČNEM POLOŽAJU. — MARINKOVIČEVA IZJAVA O PROGRAMU KONFERENCE V ŠTRBSKEM PLESU.

STRBSKE PLESO, 25. junija. Davi je bila v slavnostni dvorani hotela »Splendid« otvorena konferenca zunanjih ministrov držav Male antante. Otvoril jo je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš s kratkim pozdravom jugoslovanske in rumunske delegacije, izražajoč nado, da bi tudi to zasedanje Male antante, kakor prejšnja, rodilo obilo uspehov za dobrobit vseh treh udeleženi držav. Po otvoritvi se je takoj začela razprava o splošnem političnem položaju s posebnim ozirom na interese Male antante. Opoldne se je vršil svečan banket, katerega so se poleg članov vseh treh delegacij udeležili tudi zastopniki lokalnih oblasti.

PRAGA, 25. junija. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je podal na potovanju skozi Madžarsko korespondentu madžarskega lista »Pešti Naplo« daljšo izjavo o programu

Male antante. Konferenca se bo bavi v prvi vrsti z Briandovo spomenico o Panevropl, ki je po njegovem mnenju najboljši načrt, ki si ga je mogoče misliti. Razpravljalo se bo tudi o gospodarskem sodelovanju vseh držav Male antante. Najvažnejši cilj pa je določitev statutu, to je takih statutarčnih pogodb v pisni obliki, ki bodo združile države Male antante v neovrgljivo politično enoto.

Na vprašanje, ali se bo razpravljalo tudi o restavraciji Habsburžanov na Madžarskem, je dr. Marinković odgovoril: »Mogoče, toda gotovo ni! Habsburžani na Madžarskem ne bodo mogli nikdar več vladati in se tudi nikdar več tja vrniti.«

Na vprašanje, ali bo Poljska stopila v Mala antanto, je Marinković izjavil: »Mala antanta je zveza treh držav, ki ima tri pogodbenike.«

razmotiranj in praktičnih stremljenj evropske politike. Konferenca Male antante bo k temu vprašanju zavzela ne samo ideelno svoje stališče, ampak bo iskala nedvomno tudi praktične poti k realizaciji ideje v okviru srednje Evrope in v odnošajih držav Male antante do sosedov. Principijelno je stališče Male antante že naznačil rumunski zunanji minister Mironescu, ki je izjavil, da je rumunska vlada prožeta z željo, da služi interesom evropskega miru, in da baš zato resno jemlje Briandov načrt v pretres. Ne dvomi, da bodo isto stališče zavzeli tudi ostali člani Male antante in Poljska. Poljski zunanji minister Zaleski, ki dela ramo ob rami z Mala antanto, na je istotako naglasil, da je Briandov

načrt sprejemljiv pod pogojem, da bo zagarantiran položaj, ki so ga ustvarile mirovne pogodbe.

S tem problemom v tesni zvezi so mnoga gospodarska vprašanja, ki se tičejo srednje Evrope. V zvezi z gospodarskim programom Male antante in z ustvaritvijo gospodarske Male antante bo konferenca razpravljala tudi o vseh teh vprašanjih, zlasti pa tudi o čim tesnejšem sodelovanju med vsemi agrarnimi državami Srednje Evrope, ki bi si na ta način zagotovile prodajo svojih kmetijskih pridelkov. Tudi ni dvoma, da bodo predmet razprav tudi še odprta vprašanja trgovinskih pogodb. Saj se celo govori o tem, da bo na konferenci podpisana češkoslovaško-rumunska trgovska

Priprave za nove buđžete 1931-32

BEOGRAD, 25. junija. V finančnem ministrstvu se že pripravljajo potrebni podatki za novi proračun 1931-32. Obenem se pripravljata tudi material za samoupravne in banovinske proračune. Zlasti se posveča pažnja banovinskim proračunom, da bi se jih po letošnjih izkušnjah moglo čim realneje sestaviti. Vse banske uprave so že predložile načrte svojih proračunov, ki se bodo obravnavali v skupnih konferencah banovinskih strokovnjakov in zastopnikov finančnega ministristva. Izdelani bodo v duhu čim večje štednje in uravnotežnosti.

Angleški prekomorski polet

BEOGRAD, 25. junija. Ker 30. tm. poteče trgovska pogodba z Avstrijo, je dobila naša delegacija na Dunaju z meročajnega mesta naročilo, naj stori vse potrebno, da bodo pogajanja v najkrajšem času zaključena. Dobila je obenem nove instrukcije glede še spornih vprašanj.

Upor v indski jetnišnici

RANGOON, 25. junija. V tukajšnji jetnišnici je prišlo včeraj do upora, ki je imel silno krvave posledice. Kaznenci so nepričakovano napadli orožarno, se polastili orožja in oborožili ž njim vse sotovaršce, ki so se na dano znamenje vsi zbrali na gotovem mestu. Takoj na to so vsi navalili na jetniške paznike, katerim je prihitelo na pomoč tudi vojaštvo. Razvila se je krvava bitka, v kateri je obležalo na bojišču 45 oseb ubitih, med njimi 40 kaznenecev, 80 jetnikov in 11 paznikov pa je težko ali lahko ranjenih.

PARIZ, 25. junija. Kruppove tvornice v Essenu nameravajo reducirati delavstvo za 7 odstotkov in sicer rad/pomanjkanja zadostnih naročil.

Klown ruskega carja umrl

V Rigi je vsled gladovanja umrl znani ruski klown Vladimir Durov, ki je bil ponovno odlikovan od carja Nikolaja in bivšega nemškega cesarja Viljema.

Pri poapnenju arterij

v možganih in srcu dosežemo pri vsaki danji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenjaki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljšo uspehe pri iztrebljenju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

pogodba, na kateri se dela že del časa.

Jasno je, da bo konferenca zavzela tudi svoje jasno stališče napram restavracijskim poskusom na Madžarskem in napram revizionističnim stremljenjem Istotam. Pravtako gotovo pa je, da bodo ministri Male antante na konferenci določili svoje načelno stališče tudi v vseh aktualnih vprašanjih, ki bodo predmet jenskega zasedanja Društva narodov in ki leže v interesni sferi držav Male antante.

Konferenca v Strbskem Plesu bo pomenila za Mala antanto mejnik za novi razvoj v medsebojnih političnih in gospodarskih odnošajih, odprla bo pa tudi v mirovni in stabilizacijski politiki nove perspektive.

Poseben vlak Bat'ovcev v Jugoslavijo

NAD 500 UDELEŽENCEV. — LASTNA GODBA. — AMERIKANSKA UREDITEV VLAKA.

Mariborske sokolske sprejemne svečanosti bo otvoril sprejem Bat'ovcev, ki pridejo po definitivnem programu jutri v četrtek, dne 25. t. m. ob 9.13 uri kot prvi iz Češkoslovaške na potu v Beograd v Maribor. Seveda bodo tudi Bat'ovci v Mariboru svečano sprejeti z godbo.

V tem posebnem vlaku nameščenec tovarnarja Bat'e iz Zlina se bo pripeljal nad 500 oseb. Vlak bo odpeljal iz Zlina danes zvečer in bo vozil preko Breslave, Dunaja in Seme-ringa, katerega si hočejo Bat'ovci ogle dati v ranem jutru. Vse bivanje in potovanje je že v naprej do podrobnosti od njih samih tako organizirano, da bodo čim udobneje potovali, temeljito pregledali Beograd, Zagreb, in se tu di zadostno navžili morja. Vračali se bodo prihodnjo soboto iz Splita, tako da bodo v nedeljo, dne 6. julija zopet doma. Vožnja in vsa prehrana itd. bo stala posameznika 600 Kč.

V Beogradu bodo ostali Bat'ovci v petek, soboto in nedeljo, to je od 27. do 29. junija, da si ogledajo zlet in mesto. V ponedeljek bodo bivali v Zagrebu, a zvečer se odpeljejo k morju v Split, kjer se bodo sončili, kopali ter prirejali izlete v bližnjo okolico in po morju na otoke.

Kako so urejeni vagoni?

Tudi vožnjo po vlaku so si uredili Bat'ovci tako, da bodo lahko tudi spali. Vagoni bodo zasedeni samo do dveh

tretjin, v ostalem pa so vagoni rezervirani za spanje, ker so Bat'ovci mnenja, da bodo na ta način v svojih vagonih s skromno slamnjačo, odejo in blazinico mnogo udobneje počivali, kakor v skupnih prenočiščih. Vlak bo spremljal Bat'ovce na vsej poti in bodo torej tudi v Beogradu in v Splitu prenočevali v svojih vagonih.

Razen vagonov brzovlaka pa bo imel Bat'ov poseben vlak tudi par spalnih vagonov, nadalje poseben vagon, v katerem bo urejen buffet, brivnica, čistilnica in likalnica oblek, menjalnica in podobno.

Izletnike bo spremljala popolna Bat'ova godba, 40 mož v krogih. Vsak član dobi pri odhodu poseben znak v obliki majhne trikolore z napisom in pa tiskano brošuro s podrobnimi informacijami o potovanju in bivanju v Jugoslaviji.

Zadnja številka Bat'ovega časopisa »Zlin« prinaša o tem potovanju Bat'ovcev v Jugoslavijo obširen navdušen članek z veliko sliko splitskega kopališča »Bačvice«, kjer bodo izletniki bivali 5 dni.

V Mariboru bo stal Bat'ov vlak približno 40 minut ter so vabljeni Mariborčani, da se udeležijo sprejema. Pol ure po odhodu Bat'ovcev pa pripelje

prvi vlak češkoslovaških Sokolov ob 10.30 uri.

s katerim se pripeljejo Sokoli iz Morave in Slovaške.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 25. junija ob 20. uri »Sestrična iz Varšave«. Ab. A in C. Kuponi. Zadnjič. Poslednja predstava v sezoni.

Zaključila se bo sezona nocoj, v sredo, 25. junija ob 20. uri ter se bo ob tej priliki uprizorila zadnjič v sezoni vesela francoska komedija »Sestrična iz Varšave« za ab. A in C.

Sestrična iz Varšave

Louis Verneuil je nazval to svoje delo veseloigro v treh dejanjih, prav za prav pa je tragikomedija, kajti Sonja Varilova, »Sestrična iz Varšave«, je tragikomljen tip tiste vrste ženske, po katerih možki sicer neodoljivo hrepenijo, a jih navadno ne ljubijo in ne poročijo. Ta tragika ni globoka, ker jo »sestrične iz Varšave« same ne občutijo pregloboko in jo zato navadno premagajo z iskanjem vedno novih ljubimcev, z »uživanjem trenutkov«. »Sestrične« prihajajo in odhajajo, izvršujejo želje mož in žen, ljubic in ljubimcev, razburkajo za trenutek prejšnje idilično mirno življenje, ko pa jih ni več, se vse vrne v stari tir. Zato je »sestrična iz Varšave« bolj simbol kakor realen lik. V ostalem se pa delo ne razlikuje od drugih sličnih francoskih veseloiger z običajnim trikotom žene moža in ljubimca ali ljubice.

G. Vladimir Skrbinšek se je kot režiser potrudil in je iz dela napravil kar je v danih razmerah bilo mogoče. Tudi inscenacija je bila posrečena, posebno v prvem in drugem dejanju. Zelo dobri so bili nekateri dvonastopi.

Sonja Varilova, »sestrična iz Varšave« je podala gdč. Starčeva živahno in temperamentno, kolebajoče, kadar je bilo treba in s pristno plehko tragiko ob koncu, ki prehaja že v grotesko. Bila pa je kdaj pa kdaj premalo umerjena. Pokazala je, žal, tudi tu, da ne more vedno pozabiti, da je na odru. Lucie Bureljeva je našla v ge. Savinovi rutinirano interpretko z živahno igro in neprisiljeno naravnostjo. Vseskozi dosleden je bil Arhibald Burel g. Pavla Koviča. Dober v maski in karakterizaciji. Tretji vrh trikota, ki ga »sestrična iz Varšave« trenutno razširi na četverkot, je simpatično predstavljal g. Vladimir Skrbinšek kot slikar Hubert Carteret. Bil je eleganten in dobro karakteriziran, le v ljubimskih scenah je bil tu in tam prema-

lo fin in globok, dasiravno se je v tretjem dejanju tudi tu ogrel in ustvaril par pristnih in globoko prepričevalnih scen.

Občinstvo, ki je precej dobro napolnilo gledališče, se je izborno zabavalo. —r.

Zanimiva razstava u Mariboru

Letos bo prvič razstavila v Mariboru tudi pomožna šola. Razstava bo nudila obiskovalcem pogled v delo jeseni, pozimi in spomladi. Vsa ta dela imajo namen uvajati otroka v življenje doma in okoliš in ga spoznavati. Materijalna vzgoja je v zavodih kakor je pomožna šola podrejena formalni vzgoji: to se pravi: otroka pripravi najprej, da bo zmožen sprejemati in razumeti nauke, potem ga še le začni poučevati in mu nuditi toliko snovi, kolikor je more z razumom obvladati. Radi tega se izdelki pomožne šole ne morejo presojati z gledišča izdelkov osnovne šole, ampak le kot sredstva, s katerimi se je dala otroku možnost, da se razvije v enakopravnega koristnega človeka.

Zanimivi na tej razstavi bodo tudi pripomočki, s katerimi je mogoče dognati inteligenčno stopnjo, inteligenčno starost in zlasti bistvo inteligenčne zaostalosti posameznega otroka. Taki pripomočki, napravljeni po vzgledih in navodilih najboljših raziskovalcev otrokovega duševnega razvoja kakor so Sante de Sanctis, Binet-Simon in Rossolimo - Bartsch bodo gotovo v Jugoslaviji najprej razstavljeni v Mariboru.

Da bodo obiskovalci dobili natančnejši vpogled v uporabo teh pripomočkov, bo v soboto dne 28. in nedeljo 29. obakrat ob pol enajsti uri dopoldne, v soboto tudi ob 4.30 pop. vodil cenjene obiskovalce po razstavi upravitelj pomožne šole, g. Anton Skala. Kdor se zanima za napredek na polju vzgoje, je dobrodošel.

Okrasitev kolodvorov.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je odredila, da morajo vse postaje v njenem območju, kjer se bodo vozili slovanski Sokoli na zlet v Beograd, postajna poslopja primerno okrasiti in razobesiti zastave. Naj toraj ne zaostajajo tudi lastniki poslopij ob progi in tudi oni okrase svoje hiše s cvetjem in zastavami, da ne bo izgledalo, kakor da bi svoje najdražje goste pozdravljali samo oficijelno.

10. pokrajinska skupščina poverjenišva UJU v Ljubljani

se bo vršila dne 18., 19. in 20. julija v Novem mestu. —

Mariborski in dnevi drobiž

Mačura na državni realki v Mariboru.

Davi so bili zaključeni na mariborski realki višji tečajni izpiti, ki so trajali od 19. do 25. junija in so se vršili pod predsedstvom ministrskega odposlanca, inspektorja g. Josipa Westra iz Ljubljane. K maturi se je prijavilo 36 kandidatov. Zrelih za fakultetni studij je bilo spoznanih 28, za 3 mesece je bilo odklonjenih 7, za eno leto 1 kandidat. Izdelali so: Cerjak Vinko, Fabjan Ferdinand, Geržina Ivan, Murko Josip, Orthaber Albin, Plantun Vekoslav (z odliko, oproščen ustmenega izpita), Polenčič Josip, Presečnik Bojan, Škapin Božena, Ronceli Marko, Czurda Vladimir, Fürst Danilo (z odliko, oproščen ustmenega izpita), Golia Radovan, Grgič Edvard, Karba Davorin, Lah Edvard, Masten Vilko, Munda Martin (z odliko, oproščen ustmenega izpita), Naveržnik Oskar, Novak Anton, Pipan Boris, Praček Josip, Recher Richard, Sajko Karel, Sgerm Franc, Sosič Zmago, Šošarič Ivan in Wrentschur Harald. —

Osebnost vest.

Upravnik mariborske policije nadsvetnik g. Keršovan se je zopet vrnil iz Beograda. Od jutri naprej bo zopet stranke redno sprejemal. —

Sreda — Petek **Kabaretni večer**
Sobota **Obalna veselica** Sobota
v Veliki kavarni

Motorni čoln »Maribor« prispel v svojo — matico.

Sinoči je mariborske ulice iznenadil zanimiv transport: Na dveh, med seboj zvezanih vozeih so peljali natovoren prvi mariborski »parnik« večjega tipa. Pasanti so z začudenjem gledali novo prikazen in le malokdo je pogodil, da je to prvi motorni čoln, ki bo na razpolago posetnikom »Mariborskega otoka«. V čolnu montirajo motor z 58 konjskimi silami. Ako ne bo nepričakovanih zaprek, se bo krstna vožnja »Maribora« izvršila jutri ali pa v nedeljo. —

Razglasitev vojnega razporeda vojnim obveznikom,

rojenim l. 1881 do 1909, se bo vršila ponovno za v Maribor pristojne obveznike, ki bivali v Mariboru, dne 29. t. m. na Tezenskem vabališču od 6. jutraj do 6. zvečer. Ker se je razglasitvi razporeda dne 22. t. m. odzvalo pičlo število obveznikov in se zlasti mlajši letniki pozivu niso odzvali, opozarja vojaški urad mestnega načelstva v Mariboru, da se sigurno udeležijo naknadne razglasitve razporeda dne 29. t. m. ker bodo sicer vsi kaznovani z denarno globo in zaporom. Razglasitve razporeda se morajo udeležiti tudi vsi v Mariboru bivoči lastniki živine in prevoznih sredstev (mot. vozil).

Matura na drž. humanistični gimnaziji v Mariboru.

Od 11. do 21. t. m. se je vršil na mariborski gimnaziji pod predsedstvom g. dr. Stojičevića iz Ljubljane višji tečajni izpit. Od 39 dijakov v osmem razredu je bilo pripuščenih k maturi 38, in od 5 privatistov 2, tako, da je maturo polagalo 40 dijakov. Od teh je maturo položilo 34, 6 pa jih je bilo reprobiranih na 2 meseca. Maturo so položili: Abram Jože, Ankerst Erdeli, Balabara Marko, Bombek Ivan (z odliko), Brilej Jožko, Dobčnik Danilo, Gorše Franc, Gorup Dušan, Herga Ivan, Horvat Martin (praematurus), Hribnik Stanko, Humar Ivan (praematurus), Janežič Franc, Kieslich Karel, Kožuh Karel, Langerholz Jože, Laure Mihael, Lenartič Vinko, Luskar Ivan (praematurus), Ogriček Marijan (z odliko), Petančič Franc, Podlesnik Branko, Polanac Branko, Presečnik Marijan, Ramšak Viktor (z odliko), Stefin Karel, Strašek Anton, Svetlin Arno, Štok Emil, Tribnik Karel, Trofenik Rudolf, Vrščaj Zinka, Wolf Vlado, Žebot Franjo.

Predhodniki prvega domačega sadja.

Na živilskem trgu so se pojavile poleg prvih marelic — davi prvič tudi breskve. Seveda so z juga in zato »primeroma« slane v pogledu cen: po Din 16.— do 20.—, a breskve po Din 24.—

Najstarejši mariborski — izvošček.

To je 72letni Jernej Dernovšek iz Velike Pirešice pri Celju. Petdeset let že vozi kočijo in sicer osem let kot pomožni voznik, a 42 let samostojno. S svojimi konjički je prevozil ne le vso Kranjsko in bivšo Štajersko, ampak je bil tudi v Bolzana, Meranu, Celovcu, Beljaku, Inomostu in drugod. Takrat ni bilo ne avtomobilov ne drugih »motovil«, kakor pravi skromni jubilar, ki je bil v vseh časih zelo zaveden Slovenec, kar je s ponosom tudi v tujini povdarjal. — Jernej Dernovšek je kot starosta mariborskih izvoščkov, ki so vspricho napredujočega časa zelo decimirani — ena še živečih prič — »starih, dobrih časov«. V roku pol stoletja svojega udejstvovanja je prevozil po lastnih zapiskih nad desetkrat obseg zemlje: prevozil je namreč nad 500.000 kilometrov. Čeprav leže že v osmi križ, je še čil in zdrav ter zatruje, da bo, ne plašeč se avtomobilov, motornih čolnov, aero planov in drugih »motovil«, še tako dolgo vozil, dokler ga nebeški voznik sveti Elija ne pozove k — sebi. — Želimo dobremu in skromnemu možu, ki uživa tako med meščanstvom, kakor med svojimi tovariši velik ugled — še mnogo let življenja! —

Obmejni promet v Mariboru v mesecu maju.

Meseca maja je prišlo preko Maribora v Jugoslavijo 10.459 oseb in sicer: 2928 Jugoslovanov, 3763 Avstrijcev, 2429 Čehoslovakov, 824 Nemcev in 515 podanikov drugih držav. Preko St. Ilja jih je prišlo 1448, preko Cmurka 52, preko Dravograda 291, preko Prevalj 460, preko Radgone 135 in preko Hodoša 86 oseb. Odpotovalo je: preko Maribora 11.665 in sicer 5362 Jugoslovanov, 3216 Avstrijcev, 1843 Čehoslovakov, 706 Nemcev in 538 podanikov drugih držav. Preko St. Ilja jih je odpotovalo 1566, preko Cmurka 42, preko Dravograda 484 preko Prevalj 145, preko Radgone 135; vsega skupaj tedaj 14.333 oseb

Brivnice na Vidov dan in v nedeljo

Zadruga brivcev sporoča občinstvu da bodo brivsko-frizerski lokali odprti v petek do 8. zvečer brez opoldanskega odmora; v soboto, na Vidov dan pa, kakor vsako soboto, brez opoldanskega odmora; pač pa bodo brivnice ta dan zaprte za časa službe božje od 10. do 11.30; v nedeljo so brivnice v mestu Mariboru zaprte, kakor navadno. —

Uspeh naše policije.

Pred kratkim smo poročali, da si je neki neznanec prisvojil od zdravnika dr. Lutmana v splošni bolnici suknjič, cigaretno dozo in razne slike. Policija je takoj uvedla obširna poizvedovanja in našla storilca v osebi 56-letnega Franca Otorepeca, rodom od Sv. Petra na Medvedovem selu, ki je za več let izgnan iz policijskega okoliša. Pri njem so našli pogrešano uro z monogramom »B. L.«, športno verižico z graviranim napisom »Triglav« nekaj slik in cigaretno dozo. Kam je izginil suknjič, se ni dalo še danes dognati. — Razen omenjenih predmetov so našli pri Fr. Otorepcu še neko denarnico z manjšo vsoto denarja. Pri aretaciji je isto hotel vreči od sebe. Vsekakor se je policiji posrečil dober plen. Otorepec je bil po zaslišanju oddan sodišču. —

Obupen čin mladega dekleta.

Včeraj je komaj 15letna Erna K. hčerka krojaškega mojstra na Teznu, na stanovanju svojih sorodnikov na Koroški cesti 70, v samomorilnem namenu izpila precejšnjo količino lizola. Reševalni oddelek je mladostno obupanko odpremil v bolnico, kjer so ji takoj izprali želodec in je izven nevarnosti. —

Zopet dve tatvini koles.

Slugi Ljubljanske kreditne banke, Fr. Ditnerju, je še neizsledeni tat odpeljal iz veže trdke »Balkan« dvokolo štev. 193.803, vredno Din 1.500. — Kleparskemu pomočniku Franju Horvatu je neznanec odpeljal davi okrog 10. iz veže hiše v Strossmayerjevi ulici 28 kolo, znamke »Regent«, vredno Din 1.300. — Za storilci še ni sledu

Najprimitivnejše kulturne stopnje

PREDLEDENA, LEDENA IN POLEDENA DOBA. — KULTURNE STOPNJE ČLOVEŠKIH RAS. — NAŠA ZEMLJA SAMA JE NAJVEČJI MUZEJ.

Zgodovinska znanost je vajena defiti razvoj človeške kulture na razne dobe: kamenite, bronene, železne itd. In marsikdo bi utegnil misliti, da se je človeška kultura zares tako lepo in enotno — enostavno razvijala, kakor pravi ta šablonska učenost. Pa ni bilo in ni tako. Že površen pogled na današnje človeštvo nas pouči, da veljajo tiste dobe pač res za ljudi bele polti, ki tvorijo danes najvišji višek človeške kulture in civilizacije, da pa vsaj časovno absolutno ne veljajo za razne druge rase. Kajti, tudi dandanes imamo n anaši zemeljski obli čudovito pestro ohranjene in združene vse prošle razvojne kulturne dobe.

Najstarejša doba, o kateri je ugotovljeno, da je že poznala človeka, je gotovo predglacijalna, t. j. epoha pred ledeno dobo. Na zemlji, tudi v severnih predelih, je bilo tedaj izredno vroče in narava je človeku sama nudila vse, kar je potreboval. Potreboval pa takrat še ni veliko, kajti prvič mu ni bilo treba obleke, drugič ne umetne prehrane, tretjič ne udobnih stanovanj itd. Človek se je tedaj zadovoljil z iskanjem sadja in sadežev ter z lovom na male in velike živali, s katerimi se je hranil in kolikor je bilo sploh potrebno — tudi oblačil, s kožami teh živali namreč. Prav take razmere kakor so bile tedaj povsod pa imamo še dandanes v mnogih tropskih pokrajinah Afrike, Južnega morja in Južne Amerike. Tudi tam je večna pomlad in narava nudi redkoštevilnemu prebivalstvu sredi ogromnih pragozdov vse, kar potrebuje. In — kakor nekdanji naši pradedi, tako hodijo tudi primitivni južnjaki še dandanes okrog naci, nabirajo sadje in sadeže ter love živali. Tudi njihovo orožje in orodje je skrajno primitivno, izgotovljeno iz lesa, kamena ali kosti.

Druga važna doba, ki jo v geologiji in v kulturni zgodovini poznamo, je ledena doba. Od prejšnje tople se je razlikovala v prvi vrsti po tem, da narava ni ljudem več nudila tistih udobnosti, kot jih je poprej. Potrebna je bila tedaj že večja prebrisanost in iznajdljivost. Ljudje so si morali oskrbeti prvič tople obleke, drugič udob-

nejša stanovanja in tretjič boljše orožje in orodje. Vse to pa imamo prav tako dandanes med Eskimi krog severnega tečaja. Zanje je čas, v katerem živijo, prava pravcata ledena doba, kajti led in sneg pri njih nikdar ne skopnita. Zato se Eskimi prav tako oblačijo v tople obleke iz živalskih kož, prebivajo v varno zavarovanih hišah ali pa v naravnih jamah in so tedaj — jamarji. Tudi njihovo orožje in orodje je kljub vsej primitivnosti že bolj izpopolnjeno, kakor je ono tropskih ljudstev.

Tretja je doba ona, v kateri so bile v navadi tudi stavbe na koleh, kakoršne so se našle na Ljubljanskem barju, ki je nekdanj tvorilo veliko jezero. V tisti dobi je bila splošna kultura že veliko večja, kajti takratni mostiščarji so morali premagati mnogo težkoč, da so si ustvarili varno in kolikor mogoče udobno življenje. Posebno gradnja stavb na koleh in čolnov, ki so jim bili prometno sredstvo, je zahtevala razvito sposobnost za stavbarstvo in gradjo. Pa tudi ostali nivo je bil že višji kakor v predledeni in ledeni dobi. Tako stanje pa najdemo dandanes v vseh pristnih oblikah še ohranjeno na nekaterih otokih Južnega morja. Tam stojijo še dandanes prave pravcate stavbe na koleh, zgrajene enako, kakor so bile v pradavnih časih one na Ljubljanskem barju. In prebivalci teh stavb se prav tako vozijo v čolnih, izžganih iz debelih drevesnih debel, izdelujejo glinasto posodo, ribiško orodje, obleko itd. Tudi ta doba je torej v celoti še ohranjena.

Enako kakor te razvojne dobe najdemo po prostranem svetu pa tudi vse ostale. Nekateri indijanski rodu v Južni Ameriki živijo približno prav tako, kakor so živeli nekdanji zagonetni Etruski. V prostrani Sibiriji so poznali ljudstva, ki bi se mirno lahko primerjala s kulturnim stanjem starih Slovanov in Germanov v tistem času, ko so prišli v Evropo podirati močurni rimski imperij. Naša zemlja je tedaj sama najzanimivejši muzej vseh dob in časov, od najstarejših do najnovejših in kulturno najvišjih.

Razvoj plovbe

OD DEBEL DO SPLAVOV. — ČOLNI PRIMITIVNIH NARODOV. — PRVI GRAJENI ČOLNI IN JADRNIC. — PARNIKI.

Plovba je gotovo skoraj tako stara kakor je človeštvo, saj že Sveto pismo govori o Noetu in njegovi barki, s katero se je rešil pred vesoljnim potopom in vzel vanjo tudi po en par vseh živali. Če je Noe res zgradil tako barko in se vozil z njo kakor je napisano, ne vemo in seveda tudi nikoli ne bomo vedeli, gotovo pa je, da so se ljudje že davno pred njim vozili po vodi s posebnimi vozili. Kakšno je neki bilo tako prvotno vozilo? Da ni bil čoln, to vemo. Bil je navaden hloď, ki je najbrže le slučajno zašel v vodo, in ko je človek videl, da ne potone, da plava po vrhu in da se na njem pelje morebiti tudi kaka žival, je pociknil še sam svojo srečo. Tako je nastalo prvo vozilo, ki služi še dandanes nekaterim primitivnim narodom, posebno pa za edino vodno prometno sredstvo.

Prva naslednja stopnja v razvoju plovbe je bil splav. Ko so ljudje videli, da ima več debel večjo nosilno moč, so jih povezali skupaj z lijanami, srobotom ali čemerkolli. V tem so se vedno bolj spopolnjevali, dokler niso naposled zgradili splava, ki je bil že prava pravcata umetnina. Posebno spretnost so v tej plovbi panogi dosegli Indijanci v Braziliji, ki znajo iz bambusovih palic napravljati splave, ki ne morejo potoniti, ki nosijo zelo velike tovore in ki so razen tega še tako lahki, da jih lahko nosijo iz reke v reko in iz ene obale na drugo. Take in podobne splave poznajo in uporabljajo razen Indijancev s pridom tudi prebivalci gozdov ob gorenjem Nilu, prebivalci

Koromandije v Vzhodni Indiji in mnogi drugi primitivni narodi.

Tretja razvojna stopnja je bil čoln, izžgan ali izdolben iz drevesnega debla. Da ga je človek znal napraviti, je moral biti že na višji kulturni stopnji. Kje so taki čolni najprej nastali ne vemo, vemo pa to, da so bili v uporabi že pri mostiščarjih na Ljubljanskem barju in povsod po Evropi, kjer so deloma znani še dandanes. Razširjeni so pri zaostalejših in naprednejših narodih vseh celin. Važni pa so posebno zaradi tega, ker so dali prvo podlago za iznajdbo iz desk sestavljenih čolnov ter čolnov iz živalskih kož, katerih se posebno poslužujejo Eskimi in drugi prebivalci polarnih pokrajin, kjer ni lesa.

Četrta razvojna stopnja so bili tedaj umetno zgrajeni čolni. Ti so se ohranili še povsod in jih imamo tudi mi v Mariboru tako na Dravi kakor pri Treh ribnikih. In če bi teh čolnov ne bilo, bi tudi jadrnic ne poznali in ne vseh onih ogromnih vodnih vozil, s katerimi se dandanes ponašamo. Kdaj so nastale prve jadrnice, ni mogoče ugotoviti, brez dvoma pa so jih poznali že prastari kulturni narodi. Tako so jih gradili že Egipčani, Feničani, Grki, Rimljani itd. Seveda so te jadrnice bile še zelo primitive in so se morala vedno uporabljati tudi vesla. Znale galeje so bile n. pr. najboljše kombinacija jader in vesel. Če je bilo morje mirno, so stopila v akcijo vesla, če je pihal veter pa jadra. Včasih so uporabljali tudi oboje. S takimi ladjami so prišli tudi prvič v Indijo, prvič v

nekatero obrežne predele Afrike in z njimi je Kolumb odkril Ameriko.

Pravo revolucijo pa so v plovbi pomenile ladje na parni pogon, ki so približno enako stare kakor železnice. Uporabo jim je pa omogočila šele iznajdba vijaka po Čehu Reslju. Od tedaj dalje gre razvoj vodnih vozil vedno bolj naglo proti nepričakovanemu višku. Parobrodi, prvotno le majhni, postajajo ogromni kolosi po 50.000—60.000 in celo več tisoč ton. Toda kakor vsemu, tako se bodo tudi parnikom nekoč iztekli dnevi, kajti pojavila se je že nova konkurenca v motornih ladjah, ki so dosegla skoraj 100.000 ton. To so ladje bodočnosti, dokler ne iznajdemo načina prostega električnega pogona. Eno poslednjih čud moderne tehnike v brodogradnji so pa tudi podmornice, višek vsega, kar je človek ustvaril v svrhu plovbe po morju.

Kako u Rusiji izkoriščajo solnčno energijo?

V Lenjingradu je zadnji čas razvilo močno delovanje helio-tehnično odeljenje termo-tehnične fakultete, kojega naloga je, da prouči metode izkoriščanja solnčne energije. Sestavljena je mapa moči solnca v Rusiji in ugotovljeno je, da se v nekaterih rajonih Turkestanu lahko solnčna energija izkorišča skozi celo leto. Nedavno so končali poskuse z modelom solnčnega kotla sistema prof. Weinberga. Na podlagi teh poskusov bodo v Ašhabadu v Turkestanu ogradili postajo za izkoriščanje solnčne energije. Posamezni deli postaje se bodo izdelali v Lenjingradu in koncem leta prenesli v Ašhabad.

Najmanjša država na svetu

republika San Marino, ki leži v Italiji in ima 13.000 prebivalcev, je nedavno volila po svojih zakonih dva nova predsednika. Procedura je zanimiva: parlament republike, ki obstoji iz 60 poslancev, voli najprej v prvi volitvi 12, nato pa izmed teh 12 v drugi volitvi 6 oseb. Teh 6 imen se napiše vsako na svoj listek, ti listki se zviti položijo na oltar katedrale v posebno žaro, iz katere potem mal otrok potegne 2 listka. Nosilca teh imen sta izvoljena predsednika.

Beđa budimpeštanskih odvetnikov

V madžarski poslanski zbornici je o priliki razprave o poenostavljenju sodnega postopanja govoril poslanec dr. Fabian o bednem gmotnem položaju velikega dela budimpeštanskih odvetnikov. Izvajal je med drugim, da je v Budimpešti mnogo odvetnikov, ki si ne morejo privoščiti niti lastnega stanovanja in so navadni sobarji. Večina odvetnikov bi je obupen boj za vsakdanji kruh. Po sodiščih je videti odvetnike, ki naravnost prežijo na to, da bi s kakim nadomestovanjem zaslužili 30 Din.

Koliko telefonov je na svetu

Kakor poroča ameriška »Telephone Company«, je na vsem svetu 32.712.284 telefonskih priključkov, od teh 59 odstotkov v Ameriki. Amerikanci so na svoje gospodaje že stališče med telefoni-rajčim človeštvom zelo ponosni. To je razvidno tudi iz sledeče opazke dotične revije: Veliko število telefonov dokazuje, kako dobro nalagamo svoj denar in kako aparat dela mnogo boljše za nas kakor pri najbolj kulturnih narodih.

Zaklad u krokođilovem želođcu

Londonski zoološki vrt je prejel pred kratkim v dar ogromnega krokođila, ki je bil ustreljen v reki Gambia v Afriki. Kakor znano, imajo krokođili zelo dober tek. Toda ta žival je imela v svojem življenju še prav poseben okus. Ko so namreč odprli krokođilov želođec, so ugotovili, da je ležal v njem cel zaklad najmanj 200 let. V njem je bilo 8 dolgih bisernih ogrlic in težke zlate zapestnice, kakor so jih nosile tamkajšnje domačinke pred 200 leti. Razen tega so našli v krokođilovem želođcu še 2 steklenici in 3 srebne uhane.

Sport

Mednarodne veslaške tekme na Bledu preložene

Utakmični odbor SK Bled je sklenil preložitev 1. internacionalnih veslaških tekem, združenih z državnim prvenstvom, od 5. oziroma 6. julija na 19. in 20. julija, to je v dobo polne letoviške sezone. Upati je, da bo tako propagandni kot reklamni uspeh teh veleinteresantnih prireditvev, v novem terminu mnogo večji. Tudi je želja utakmičnega odbora, omogočiti poset tekem visokim dvornim ter diplomatičnim krogom. Prijave posebnih domačih veslaških klubov se razveseljuje množje ter je računati z nastopom skoro vseh veslaških klubov Jugoslavije. Boji v posameznih točkah pridobijo na interesantnosti radi daril, ki so vsa prehodna. Tako stoje nekateri klubi pred svojimi tretjimi zmagami ter nestrpnost čakajo na definitivno posest pokalov, katere hranijo doslej le prehodno za dobo enega leta. Darila za internacionalne točke preidejo v definitivno last zmagovalca, toda le za slučaj, če nastopi v taki točki vsaj eno inozemsko moštvo. Vsled spremenjenega termina se obeta mnogobrojen nastop posebno avstrijskih moštvev, ki so bila po prvotno določenem terminu 5. in 6. julija obvezana za internacionalne veslaške tekme na Dunaju. Novi termin tekem bo teden dni kasneje kombiniran z internacionalnimi veslaškimi prireditvami na Veldenu na Koroškem. Ves program ostane sicer popolnoma neokrnjen ter se zaključuje z imponantno Beneško nočjo in jezersko razsvetljavo dne 20. julija ob 21. uri in z razdelitvijo daril.

Nogometni spor Beograd - Zagreb likvidiran.

Jug. nogometni savez je na svoji včerajšnji seji potrdil novo upravo ZNP in zaključil, da dvigne odlok o suspenziji uprave ZNP. Istočasno je imel ZNP izredno sejo, na kateri je sklenil, da se za 29. julija skliče redna glavna skupščina ZNP.

Mednarodne rokoborbe u Unionu

Včeraj so se na verandi pivovarne Union nadaljevale mednarodne rokoborbe. Veranda je bila popolnoma zasedena. Bilo je najmanj 600 gledalcev.

Kot prvi par sta bila najavljena Mariborčan Časar in prvak Jugoslavije Janež, ki pa nista nastopila, ker je Časar z ozirom na to, da nima prav nobenih izgledov odstopil. Nastopila sta Janež in Ličan Bosnič. Borba je trajala le 9' in je končala z zmago Janeša.

Nato je nastopil drugi par Bolgar Belič in Madžar Weisz. Borba med obema je bila ena najlepših, kar smo jih dosedaj videli. Tehnično je bila na višku. Weisz je bil sicer v premoči in je Beliča večkrat spravil v pouser. Vendar je ta znal vedno izmuzniti. V 20' je Belič dobil nasprotnika v double-nelson, toda sodnik g. Lobnik je odžvižgal odmor in tako spravil Beliča ob sigurno zmago. Publikacija je protestirala, nastal je hrup. Po odmoru je sodil g. Majcen, ki je vodil nadaljne borbe. Ogorčena borba je končala po 25' neodločena.

Sledila je odločilna borba Bogнар: Jander, ki je končalo v 37' z efektno zmago Madžara Bognerja.

Grajati je ponašanje publike. Vsakdo misli, da je poklican, da se vmešava v borbo. V interesu nadaljnega rednega poteka rokoborbe je, da se občinstvo zadrži popolnoma mirno in prepusti odločitve sodnikom.

Današnji program.

Bognar, Ogerska - Kawan, austr. mojster sr. kat. — Ličan Bosnič - Marico de Petri, tal. mojster, srednja kat. — Odločilni boj: Belič, Bolgarska - Janež, Jugosl. Radi dolgega programa začetek borb točno ob 9.

Davč cup.

V evropskem pasu je Italija premagala Avstrijo 3:2. V Pragi so Japonci porazili Češkoslovaško 3:2. Od 11.—13. julija se bo vršila v Genovi finalna tekma v evropski coni in sicer med Italijo in Japonci.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

126

»Zdaj sem na rami!...«
 »Postavi se na vrh glave!...«
 Spadacappa je ubogal. Pokoril se je brez obojavljanja, brez pomišljanja... In že so se zdele njegove noge kakor vzrastle iz ogromne glave brnatega imperatorja. Stal je kakor okamenel, roke stisnjene k životu... Samo ganil naj bi se bil, ali malce naj bi se mu zavrtelo v glavi, pa je bil izgubljen! Strl bi si bil glavo na mramornem podstavku... Naenkrat je stal tudi Ragastens na rami kipa.

»Drži se!« je zahropel.
 »Držim se!...«
 In zdaj se je pričelo neverjetno, blazno plezanje... Trajalo ni niti pol minute... Ragastens je delal, kakor v snu...
 »Drži roko,« je dejal
 Spadacappa je skrčil dlan, ne da bi ganil roko od života. Ragastens je postavil konec noge v njegovo dlan... S počasnim, neprekinjenim naporom se je dvignil kvišku brez najmanjšega stresljaja... Ta hip je bil čudež volje, moči in hladnokrvnosti. Trenotek nato je imel Ragastens obedve nogi na ramah Spadacappe... Dvignil je roke... S konci prstov je dosegel okrajek pod Primaverinim oknom.

Nepremičen, stoječ kakor mrtvo drevo, je Spadacappa začutil na svoji glavi najprej nogo... nato vso težo Ragastensovega telesa... nato mahoma ničesar več!... Kako je pripelzal s svojega vratolomnega mesta nazaj na trdna tla?... Kako se je znašel spodaj, tekoč proti vratom, ki mu jih je bil naznačil Giacomo?... Nemogoče bi mu bilo povedati... Vedel je le eno: ko je stal zopet na tleh in je dvignil oči do okna, je zagledal Ragastensa, ki je bil zasekal svoje nohte v kameniti okrajek in se je z nečloveško silo dvigal do šip!...
 LXXV.
 Speranza!
 Od tistega večera, ko je mogla za eno uro na izprehod po grajskem vrtu, Primavera ni več po-

setila Lukrecija Borgia. Njena soba — njena ječa — je ostajala zaprta. Primavera je bila zdaj pripravljena na smrt.

Njen načrt je bil strašno enostaven. Ohranila si je bila majhno, ostro bodalce; to je bila vsa njena obramba. Kakor hitro bi se Cezar pokazal, se je hotela zabosti... Ta sklep je storila Primavera s svojo običajno trdnostjo; smrt ji ni delala strahu. Toda včasih je tudi njenemu pogumnemu srcu postalo težko, kadar se je spominjala Ragastensa.

»Kako bo trpel, kadar bo vedel, da sem mrtva!« si je šepetala v takih trenutkih.

Nekega večera je Primavera sanjarija pri oknu, oči izgubljene v daljo odprtega morja, ki je pošiljalo svoje mogočne vonjave sem do njenega lica...

Mahoma pa se ji je zazdelo, da se pod njenim oknom, ob znožju kolosalnega kipa, nad bronasto glavo katerega je prebivala, giblje človeška postava. V tej postavi, ki je po vsem videzu hotela obrniti njeno pozornost nase, je spoznala moškega... Obrnil je glavo kvišku k njej ter ji namignil. In tiha, zasepetana beseda ji je komaj slišno priplavala na uho.

»Speranza!...« Primavera je skoraj vzkliknila ob tej besedi, ki jo je tako nenadoma iztrgala njenim mrkim sanjam.

»Speranza! Upanje!« je zamrmrala, zrušivša se v naslanjač in pritiskaje si roke na senci. »Ali je vendar še upanje zame?... Oh!... Če bi bilo mogoče!... Če bi mi bilo zares dovoljeno upati!...«

Ko je zadnjikrat ponovila to besedo, ki je imela v tem trenutku tako globok pomen, so se oglasili na hodniku nagli koraki... Primavera se je vzravala pokonci, v brezumni nadi kdovekakšnega čudeža... Njene roke so se iztegnile proti vratom, dočim so ji ustna jecljala:

»Speranza! Speranza!...«
 Vrata so se surovo odprla. Cezar Borgia je stal na pragu.

Primaverine misli so bile pravkar še tako daleč od Cezarja, njegovo pojavljanje je bilo tako malo v zvezi s tem, česar se je nadejala, in ironija te besede upanja, ki jo je ravnokar slišala, je bila tako kruta, da se je razsul na bledih ustnicah nesrečnice smeh bolečine in blaznosti, smeh najbržkejšega gorja. Zgrabila je svoje bodalce ter vstala...

Bodalce se ni zadržalo v njene deviške prsi. Z bliskovitim skokom je planil Cezar nad njo ter ji stisnil roke z drobečim prijemom... Primaverini prsti so izpustili orožje, padlo je na tla, videla se je izgubljena!... Cezar pri tem ni rekel niti besede.

Njegov razžarjeni obraz je bil jedva za dva prsta od Primaverinega lica. Njegove plameneče oči so se prepregle s krvavimi žilicami. Težko je sopel.

»Hči grofa Alma,« je siknil kakor v zasmehu. »Ljubim te!...«

»Zlodej zavrženi, studiš se mi!...«

Besede so se oglašale kakor sikanje jeznih kac. Metala sta jih drug drugemu v lice kakor udarce. On ji je zopet pričel zvijati zapestja, da bi jo spravil na kolena. In povzel je:

»Vem, da me sovražiš... toda jaz — jaz te ljubim! Hočem te!... Moja si!...«

Pomolil je lice naprej, ustnice napete v nesramni poljub... Primavera je sunkoma umaknila prsi, in Cezar je nenadoma besno zarjul ter izpustil njene roke; z vso silo svojega zaničevanja in z vsem gnevom svojega obupa mu je bila Primavera pljunila v obraz!...

Cezar je izpustil njene roke. Zarjul je. Toda začutil je, da mu hoče uiti; planila je bila proti oknu... On je poskočil. In ko je pravkar dospela do okna, je bil nad njo.

»Moja si!« je zarenčal.
 Primavera, zadihavaje se, z dušo polno groze, je zadnjikrat poizkusila pahniti zverino od sebe. Toda on je besno in zmagovalno ponavljal:

»Moja si!...«
 Ragastens! Ragastens! Pomagaj! Pomagaj! Ragastens!« je kričala Primavera, zamiraje v poslednji borbi.

»Tukaj sem!« je zarjul od zunaj blazen, strašen glas, glas, ki je odmeval kakor bron zvonov, kadar zvené ob uri maščevanja.

Obenem so se šipe razletele od strahovitega sunka, svinčen okvir se je raztrgal, in okno se je odprlo siloma, kakor da ga je vlomila burja; treskovit skok — in nekaj kakor človeško bitje, skrečeno v brezoblično kepo, je šinilo skozi okno ter s zavalilo in zagnalo na Cezarja Borgia.

(Nadaljevanje sledi.)

Sprejem otroka na dobro hrano.

Pobrežje, Gozdna ulica 31. 1842

Iščem učiteljico

za slovensko konverzacijo. Reflektiram samo na prvovrstno moč, ki je imela v tem pravcu že kak viden uspeh. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Nemka«. 1841

Vajenca ali vajenko

sprejme takoj specerilska trgovina Vid Murko, Meljska cesta 24, Maribor. 1840

Opremljeno, solnčno sobo

oddam s 1. julijem. Pristan 6 I. 1839

Elegantno meblirano sobo

v vili ob parku takoj oddam. Naslov v upravi lista. 1831

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor. Gosposka ulica 15. 1548

Iščem mesto

slikarskega vajenca, Učim se že za delno izobrazbo. Ponudbe pod »Slikar« na upravo »Večernika«. 1833

Skladišče oddam v najem.

Parfumerija, Stolna ulica št. 6. 1830

Gramofone

popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tatlenbachova ulica. 14. 602

Predtiskanje najmodernejših vzorcev, kakor tudi popravlilo svilenih nogavic v ateljeju za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 833

Za potovanje:

potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovček za avto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Nove razglednice

Izšlo je 60 krasnih posnetkov Maribora in okolice. Za preprodajalce odgovarjajoče cene. Trgovina s papirjem F. Novak, Gosposka ulica. Založba 170 krajevnih posnetkov. 1256

Kopalne obleke

po meri in ukusu ter vse vrste pletenin dobite v pletarni Vojašniška ulica 2. 1724

Opremljeno sobico

takoj oddam. Prešernova ulica 19. 100

Sobo in črkoslikanje,

barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Mizarstvo Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22, izdeluje pohištvo in renoviranja. XV

Časopisni inserati

pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

Posežite hotel, restavracijo

»Mariborski dvor« Oset. Prenočišča, kopalnice, garaže, hotelski avto. 1677

Sprejem boljšo gospodnično

stanovanje kot sostanovalko. Janežičeva ulica 22. 2000

Inserirajte v „Večerniku“



PARNA BARVARNA IN KEMICNA CISTILNICA PAVEL NEDOG

Gosposka ul. 33, telefon 2170
 Razlagova ul. 22, telefon 2282



Oglejte si veliko zalogo novih

MODNIH LISTOV

za pomlad in poletje

v Knjigarni Tiskovne zadruga
 v Mariboru, Aleksandrova 13

Hišni posestniki ki jim vlaga uničuje stavbeniki vrednost njihovih hiš in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti, oziroma zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

Prospekte z navodili uporabe pošilja brezplačno Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova ulica 18

Juristi pozor!

Izšla sta Zbirke zakonov snopič 40 in 41:

Konkurzni zakon Din 36.—, vezan v platno Din 48.—
 Zakon o ustroju vojske Din 50.—, vezan v platno Din 62.—

Naročite jih takoj pri

Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova 13.